

MECANISME ȘI INSTRUMENTE APLICATE ÎN PRACTICA MONDIALĂ PENTRU ATENUAREA CONSECINȚELOR PANDEMIEI COVID-19

Mircea GUTIUM

Cercetător științific,

Institutul Național de Cercetări Economice,

Republica Moldova

gutium.mircea@rambler.ru

Abstract

Agriculture is one of the most important sectors of the national economy on which food security depends, therefore, the governments of most states are interested in investing in this sector of the economy. The pandemic situation around the world has severely affected agriculture and food supply chains around the world. This factor has forced respond both state governments and world non-governmental organizations to rapidly to the negative economic consequences caused by the isolation of people around the globe. As a result, they put in action a number of tools and mechanisms to mitigate the negative consequences of the agricultural system and bring it to pre-pandemic production levels.

Key words: *economic instruments, economic mechanism, food security, agriculture, logistics, COVID-19 pandemic.*

JEL Classification: *E52, Q13, Q18.*

Introducere

În studiul dat este efectuată o structurare și analiză a instrumentelor și mecanismelor utilizate de către autoritățile guvernamentale și organizațiile internaționale, ce au fost orientate spre ameliorarea consecințelor izolării economice și stopării procesului de producție în agricultură. Odată cu scăderea volumului de producție a apărut riscul lansării unei crize alimentare la nivel mondial, în special sub acest risc cad țările slab dezvoltate și în curs de dezvoltare, care nu dețin o rezervă suficientă de produse alimentare și un stoc masiv de resurse financiare pentru compensarea deficitului alimentar.

1. Instrumentele utilizate de Banca Mondială pentru atenuarea consecințelor pandemiei COVID-19

Grupul Băncii Mondiale colaborează cu guvernele și partenerii săi internaționali pentru a monitoriza lanțurile de aprovizionare cu produse

alimentare, pentru a urmări modul în care pierderea locurilor de muncă și a veniturilor afectează capacitatea oamenilor de a procura produse de prima necesitate. Deciziile elaborate sunt ținute spre asigurarea funcționării sustenabile a procesului de producere și aprovizionare cu produse agricole în scopul atenuării impactului pandemiei COVID-19.

Cu scopul sprijinirii sectorului agricol Grupul Băncii Mondiale a inițiat un set de proiecte. În Afganistan, măsurile de prevenire a răspândirii COVID-19 au dus la întreruperea procesului de cultivare, marginalizând fermierii afgani de la însămânțarea culturilor agricole, în timp ce în zonele urbane prețurile la alimente au crescut, iar lipsa aprovizionării cu produse alimentare devine din ce în ce mai urgentă. O subvenție de 100 de milioane de dolari pentru finanțarea proiectului de urgență pentru agricultură și aprovizionare cu alimente (EATS) vizează îmbunătățirea securității alimentare prin creșterea producției locale, consolidarea lanțurilor comerciale de aprovizionare critice și asigurarea cu locuri de muncă pe termen scurt în zonele rurale orientate spre producerea bunurilor alimentare.

În Angola, Proiectul de dezvoltare a agriculturii comerciale finanțat de Banca Mondială ajută cooperativele de fermieri și întreprinderile agricole mici și mijlocii să-și extindă activitatea pentru a satisface nevoile comunităților locale în timpul pandemiei.

Un plan de acțiune de urgență de 96 de milioane de dolari a fost lansat în Bangladesh, care a accelerat procesul de prelucrare a produselor animaliere. Acest proiect include transferuri de numerar către fermierii producători de lactate și păsări, acțiuni de prevenire a falimentării întreprinderilor agricole și gospodăriilor țărănești.

În Bhutan, Banca Mondială și-a modificat portofoliul de acțiune în contextul asigurării cu produse alimentare și sporirii recoltei produselor agricole pe termen mediu, prin acordarea investițiilor pentru procurarea sistemelor de irigare noi.

Proiectul Resilient Productive Landscape lansat în Haiti, mobilizează finanțări de urgență în beneficiul a 21 500 gospodării de fermieri pentru a proteja recolta în următorii ani, având în vedere că o reducere a remitențelor (estimată la 35% din PIB, înainte de pandemia COVID-19) va afecta capacitatea fermierilor de a satisface cheltuielile lucrative.

Se preconizează că finanțarea va acoperi:

1. procurarea semințelor, îngrășămintelor, sprijinirea financiară a activităților de pregătire a terenurilor destinate cultivării;
2. lucrările de infrastructură, pentru respectarea distanțării sociale;
3. reabilitarea și curățarea sistemelor de irigație;
4. campanii de comunicare pentru a promova distanțarea socială,
5. igienizarea personală și aplicarea măsurilor de atenuare împotriva pandemiei pentru a pune în aplicare în mod corespunzător activitățile în teren.

Aranjamentele de implementare includ utilizarea bonurilor sau cecurilor – un mecanism care a fost utilizat cu succes în urma uraganului Matthew în 2016.

În India, grupurile de auto-ajutor ale femeilor, susținute în cadrul Misiunii Naționale de Mediu Rural cofinanțate de Banca Mondială, s-au mobilizat pentru a face față lipsei de măști și igienizante, pentru a conduce bucătării comunitare și pentru a restabili aprovizionarea cu alimente proaspete, pentru a oferi hrană și sprijin persoanelor vulnerabile, furnizarea de servicii financiare și oferirea recomandărilor în zonele rurale care ar stopa răspândirea virusului COVID-19. Aceste grupuri de auto-sprijin, organizate pe o perioadă de 15 ani valorifică puterile a aproximativ 62 de milioane de femei din India.

În Kenya, Banca Mondială se concentrează pe valorificarea tehnologiilor digitale prin parteneriate în curs de desfășurare cu 15 startup-uri AgTech pentru a transforma procesul de logistică, testarea solului, asigurarea culturilor, oferirea creditelor, și pentru a permite fermierilor să depășească constrângerile legate de pandemia COVID-19 și să asigure pe termen lung o direcționare mai bună a serviciilor, în special în zonele îndepărtate ale țării.

Banca Mondială a sprijinit proiectul de îmbunătățire a producției agricole prin finanțarea de Program GAFSP (Global Agriculture & Food Security) în Republica Kârgâzstan, care se concentrează în principal pe îmbunătățirea infrastructurii de aprovizionare cu apă și dezvoltarea asociațiilor utilizatorilor de apă WUA (Water User Association).

Pentru a sprijini întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești vulnerabile, prin intermediul a 30 de proiecte WUA, se distribuie materiale agricole, cum ar fi semințe și îngrășăminte.

În Liberia, Banca Mondială colaborează cu guvernul țării pentru a se asigura ca lanțurile de aprovizionare cu alimente nu vor fi întrerupte. Banca

acționează în contextul urmăririi anumitor activități și instrumente de intervenție utilizate în cazuri de urgență, precum ar fi acordarea ajutorului material (aproximativ 7,5 milioane de dolari) prin intermediul Proiectului de transformare a agriculturii și de revitalizare a agroindustrii. Obiectivul principal al proiectului în cauză constă în sprijinirea guvernului în acțiunile îndreptate spre:

- satisfacerea necesităților vitale ale persoanelor vulnerabile, în special, în aprovizionarea cu produse alimentare;
- eficientizarea logisticii interne;
- sprijinirea micilor fermieri.

Prin intermediul proiectelor finanțate de Banca Mondială, în Pakistan, mai mult de 18.000 de gospodării, în principal conduse de femei, vor primi sprijin financiar, atât pentru a nu admite falimentarea lor, cât și pentru dezvoltarea fermelor mici și mijlocii de creștere a animalelor la scară mică.

Proiectul de Intensificare Agricolă Durabilă și Securitate Alimentară, în Rwanda, va oferi sprijin la menținerea nivelului actual de export și va acorda ajutor cooperativelor de cultivatori în domeniul horticulturii în contextul asigurării lor cu resurse financiare, care le vor permite să achite cheltuielile pentru serviciile de transport, care s-au majorat sub influența situației pandemice.

În Senegal, creditul IDA (International Development Association) de 150 de milioane de dolari va contribui la creșterea exportului de culturi, precum ar fi arahide decojite și produse horticoale. În același timp vor fi acordate mijloace necesare pentru sporirea producției de lapte și reducerea ratei de mortalitate a micilor rumegătoare, atenuând în final impactul negativ al pandemiei asupra cheltuielilor din sectorul agricol.

Finanțarea de urgență în cadrul proiectului în curs de desfășurare, în Sierra Leone, a comercializării și dezvoltării agroindustriilor pentru micii fermieri, va sprijini inițiativele guvernamentale de luptă contra consecințelor pandemiei COVID-19. Ajutorul prevede investiții, servicii de mecanizare a terenurilor, precum și servicii de extindere a terenurilor însămânțate, cu scopul sprijinirii fermierilor producători de orez. Proiectul Net de siguranță socială finanțat de Banca Mondială, în contextul acordării investițiilor, își extinde sistemul de transfer de numerar, pentru a oferi sprijin celor mai vulnerabile gospodării.

În Tadjikistan, sistemul de asistență socială existent va asigura transferuri de numerar către gospodăriile vulnerabile și către familiile cu copii sub vârsta de 2 ani, pentru a atenua efectele creșterii prețurilor la produsele alimentare și pentru a asigura nutriția copiilor.

Banca mondială colaborează cu guvernele diverselor țări pentru a le ajuta să adopte răspunsuri adecvate în materie de politică alimentară.

Acestea includ:

- abordarea alimentelor ca fiind un „produs esențial”, pentru a menține existența acestora pe piață și deschiderea unor proceduri speciale („canale verzi”) pentru intrări pe piață a produselor în cauză;
- respectarea măsurilor necesare de siguranță de-a lungul segmentelor lanțului de aprovizionare cu alimente;
- sprijinirea păturilor sociale vulnerabile, prin intermediul programelor de siguranță, completate cu distribuția de alimente în zonele în care lanțurile de aprovizionare sunt grav perturbate.

Banca Mondială colaborează, de asemenea, cu parteneri din Organizația Națiunilor Unite (ONU) și guvernele naționale pentru a oferi sprijin imediat și pe termen lung și a răspunde provocărilor crizei actuale. Sprijinul acordat îi va ajuta pe fermierii și comunitățile rurale afectate să controleze roiurile de lăcuste, să reziste la crizele duale ale COVID-19. Proiectul Grupului Băncii Mondiale prevede acordarea resurselor financiare necesare întreprinderilor agricole și gospodăriilor țărănești pentru procurarea echipamentului, utilajului necesar, semințelor pentru însămânțare și furaje.

La capitolul prevenirii pandemiilor, experiența Băncii Mondiale în lupta cu gripa aviară, arată că investițiile intersectoriale și grija de sănătatea umană și de mediu (abordarea „O singură sănătate”) este un mod eficient de a gestiona riscurile și de a controla bolile infecțioase. Peste 70% din bolile infecțioase emergente EID (Emerging Infectious Diseases) la om sunt de sursă animalieră. Transmiterea agenților patogeni de la animale la oameni crește într-un mediu schimbător, cu defrișări, schimbări de utilizare a terenului și creștere rapidă a populației, amplificând expunerea oamenilor la bolile purtate de animale.

În cadrul primului pachet de finanțare a Grupului Băncii Mondiale, țările sunt capabile să investească în consolidarea serviciilor veterinare, supravegherea bolilor și siguranța alimentară. În India, de exemplu, proiectul

de intervenție în caz de urgență și de pregătire a sistemelor de sănătate va îmbunătăți sistemele de supraveghere a bolilor la oameni și animale, va amplifica sistemele de informare despre sănătate din toată țara. În China, implementarea noului proiect va îmbunătăți sistemele de supraveghere bazate pe riscuri pentru zoonotice și alte amenințări emergente pentru sănătate. Acesta va consolida capacitatea de evaluare a riscurilor, diagnosticarea și monitorizarea bolilor umane, faunei sălbatice și domestice. De asemenea, va îmbunătăți protocoalele pentru schimbul de informații între agențiile relevante.

2. Instrumentele aplicate pentru acordarea ajutorului țărilor în curs de dezvoltare LDC (Least Developed Countries) pe perioada pandemică

Administrația pentru Alimente și Medicamente și Administrația pentru Sănătate și Siguranță în Muncă utilizează un set de criterii pentru evaluarea calității produselor alimentare reglementate de FDA (The Food and Drug Administration). De exemplu, fructelor de mare, laptelui și produselor lactate, cerealelor, produselor din carne și a altor produse alimentare. Concentrându-se în special asupra operațiunilor inițiate pe perioada situației de urgență cauzată de virusul SARS-CoV-2.

Impactul pandemiei COVID-19 a afectat comerțului cu bunurile alimentare în țările slab dezvoltate. De aceea, guvernele au introdus măsuri comerciale ca răspuns la efectele pandemiei și pentru atenuarea impactului. Sunt de asemenea aplicate măsurile de sprijin la nivel național, precum și internațional, pentru a atenua consecințele pandemiei.

La nivelul grupului LDC, concentrarea pieței este adesea chiar mai pronunțată. De exemplu, cele mai mari piețe de desfacere a bunurilor alimentare produse în Bangladesh erau piețele țărilor care au fost grav afectate de COVID-19 (Franța, Germania, Spania, Regatul Unit și Statele Unite). Majoritatea țărilor LDC sunt expuse acestei vulnerabilități, deoarece tind să-și promoveze exporturile pe un număr redus de piețe externe. De exemplu, în 2018, Angola a exportat în jur de 57% din mărfurile sale către China, Benin – 41% în India, Burkina Faso – 54% în Elveția, Haiti – 82% în Statele Unite, iar Rwanda – 65% către Emiratele Arabe Unite.

Țările slab dezvoltate se confruntă cu constrângeri diferite la efectuarea operațiunilor de import și la promovarea exportului. În ceea ce privește importul, economiile emergente joacă un rol important în calitate de

furnizori pentru țările slab dezvoltate. Cu toate acestea, au existat perturbări ale sistemelor de aprovizionare cu produse alimentare în economiile în curs de dezvoltare, care la rândul său au afectat importurile țărilor LDC.

În aprilie 2020, Banca Mondială a efectuat studii, conform cărora remitențele globale vor scădea cu aproximativ 20% în a.2020 (cel mai semnificativ declin din istoria recentă), iar fluxurile de remitențe vor diminua în toate regiunile, inclusiv și în țările grupului LDC din Asia de Sud, cum ar fi Bangladesh și Nepal, unde se raportează că lucrătorii emigranți sunt repatriați din cauza condițiilor de criză din țările gazdă (aproximativ 22% în a.2020). În mod similar, conform prognozelor, contribuția remitențelor în economia statului Nepal, care constituie circa 25% din PIB (Produsul Intern Brut), va scădea cu 14%.

Volumul exporturilor de produse agricole a țărilor grupului LDC a scăzut în perioada pandemică (de exemplu, exporturile de produse horticoale). Spirala inflaționistă a prețurilor bunurilor date este resimțită din ce în ce mai mult de țările slab dezvoltate, care depind în mare măsură de exporturi.

Zambia, care se numără printre primele zece țări din grupul LDC, și deține un sector agricol destinat consumului propriu și exportului în străinătate, a fost afectată semnificativ de situația pandemică.

În același timp Etiopia, fiind al doilea mare exportator de flori din Africa, a pierdut 80% din volumul exportului bunului dat din cauza diminuării cererea consumatorilor europeni.

Având în vedere creșterea economică lentă și reducerea remitențelor, Venitul Național Brut (VNB) pe cap de locuitor a țărilor LDC a scăzut drastic în rezultatul pandemiei COVID-19. Aceste țări au înregistrat scoruri slabe la capitolul indicatorilor socio-economici. Recesiunea economică prognozată poate constrânge perspectivele de dezvoltare a unor țări din grupul LDC și ieșirea lor din categoria dată.

Organizația Mondială de Comerț – WTO (World Trade Organization) monitorizează condițiile desfășurării activității comerciale, politicile promovate de guvernele țărilor membre ca răspuns la pandemia COVID-19. Un număr semnificativ din măsurile aprobate reprezintă restricții temporare pentru exportul produselor agricole. Au existat, de asemenea, mai multe măsuri de facilitare a comerțului, cum ar fi suspendarea temporară și unilaterală a tarifelor vamale, cu scopul facilitării importului de produse agricole.

În contextul atenuării consecințelor pandemiei COVID-19 asupra securității alimentare, țările LDC au aplicat nu numai măsuri tarifare, dar și netarifare, cum ar fi:

- anularea obligării obținerii licenței pentru desfășurarea activității comerciale;
- simplificarea procedurilor de licențiere întru eliminarea constrângerilor de ordin administrativ;
- introducerea unor cerințe speciale la eliberarea licențelor pentru export.

Unele țări, în contextul securității alimentare, au adoptat măsuri pentru a interzice sau restricționa temporar exporturile de produse agricole. O prezentare preliminară a măsurilor comerciale adoptate de țările LDC indică o limitare în posibilitățile sale de export a produselor alimentare.

Țările grupului LDC vor fi afectate de recesiunea economică din cauza limitării accesului la piețelor de desfacere a producției sale. Unii membri au venit cu propunerea de liberalizarea completă a produselor alimentare și agricole. Însă, în cazul unor țări LDC efectul liberalizării comerțului pe piața agricolă va fi nul, deoarece produsele date sunt deja scutite de taxe vamale pe principalele piețe externe de desfacere.

Majoritatea țărilor LDC sunt țări în curs de dezvoltare care importă produse alimentare NFIDC (Not Food Importing Developing Countries), prin urmare, securitatea alimentară a acestora ar putea fi amenințată în anumite cazuri, mai ales atunci când restricțiile la export sunt impuse de către marii furnizori. Deși amploarea amenințării depinde de factori interni și externi, forțele convenționale ale pieței indică faptul că, atunci când oferta este redusă, prețurile cresc. Acest lucru este și mai pronunțat în cazul bunurilor agricole.

Australia, Brazilia, Canada, Chile, Columbia, Costa Rica, Uniunea Europeană, Hong Kong, China, Japonia, Republica Coreea, Malawi, Mexic, Noua Zeelandă, Paraguay, Peru, Qatar, Singapore, Elveția. Ucraina, Marea Britanie, SUA, Uruguay, etc. au lansat pe data de 22 aprilie 2020 o declarație comună prin care solicită liberalizarea comerțului cu produse agricole ca răspuns la provocările pandemiei COVID-19 (G/AG/30; WT/GC/208) [2].

Declarația privind COVID-19 și sistemul multilateral de comercializare al miniștrilor responsabili WTO din Afganistan, Australia, Barbados; Benin; Canada; Chile; Columbia; Costa Rica; Ecuador; El

Salvador; Guatemala, Republica Moldova și alte 31 de țări a fost lansată pe data de 5 mai 2020 (WT / GC / 212) [1].

Declarația WT / GC / 215, din 14 mai 2020, privind evaluarea importanței protejării microîntreprinderilor, a întreprinderilor mici și mijlocii în timpul pandemiei COVID-19, inclusiv a întreprinderilor agricole și gospodăriilor țărănești, este difuzată la cererea următorilor membri: Afganistan, Albania, Argentina, Australia, Brazilia, Canada, Chile, China, Columbia, Costa Rica, Coasta de Fildeș, Ecuador, El Salvador, Uniunea Europeană, Guatemala, Guyana, Honduras, Israel, Japonia, Kazahstan, Kenya, Republica Coreea, Republica Populară Democrată Laos, Liechtenstein, Maldive, Mexic, Republica Moldova, Mongolia, Muntenegru, Myanmar, Noua Zeelanda, Macedonia de Nord, Norvegia, Paraguay, Filipine, Qatar, Federația Rusă, Regatul Arabiei Saudite, Singapore, Elveția, Tailanda, Turcia, Ucraina, Marea Britanie, Uruguay, Vanuatu [3].

FMI (Fondul Monetar Internațional) a lansat un set de pachete de stimulare fiscală care sunt actualizate în mod regulat. Majoritatea măsurilor destinate țărilor slab dezvoltate se concentrează pe sprijinirea sectorului agricol. Până la momentul dat sunt adoptate inițiative de ajutor social și programe de transfer în contul celor mai sărace și mai vulnerabile comunități. Astfel de măsuri includ indemnizațiile de subzistență, distribuția de alimente și reducerea tarifului pentru energia electrică și apă pentru unitățile economice orientate spre producerea produselor alimentare.

Începând cu 07 iunie 2020, peste 60% dintre țările slab dezvoltate au beneficiat de cel puțin una dintre următoarele patru categorii de programe:

- suportul în cazul cataclismelor (de exemplu, scutirea de la plata datoriilor restante);
- facilitatea de creditare extinsă (de exemplu, acordarea creditelor pentru creșterea și dezvoltarea afacerilor orientate spre export);
- facilitatea de credite rapide și aplicarea diverselor instrumentelor de finanțare rapidă, în scopul asigurării lichidității întreprinderilor agricole și gospodăriilor țărănești.

Valoarea totală a sprijinului acordat de FMI pentru finanțarea de urgență a țărilor slab dezvoltate a depășit 5 miliarde de dolari SUA (3,7 miliarde de dolari SUA – drepturi speciale de tragere). FMI a aprobat deja o subvenție acordată Afganistanului (40 milioane USD) pentru achiziționarea

produselor alimentare. Alt împrumut de 500 milioane USD a fost oferit Bangladesh, și de 20 milioane USD – Bhutan.

Concluzii

În condițiile pandemiei COVID-19, asigurarea securității alimentare devine o prioritate stridentă. Pandemia COVID-19 oferă o oportunitate de a afla mai multe despre punctele de siguranță și de vulnerabilitate din sistemul alimentar, pentru a identifica reformele necesare consolidării sectorului dat în fața șocurilor și provocărilor viitoare. În special, este relevant studiul instrumentelor de asigurare a securității alimentare, în vederea identificării instrumentelor noi și măsurilor politice care au demonstrat eficiența sa. Este deosebit de important să fie identificați factorii care permit întreprinderilor din sectorul agricol să aplice acele modele de afaceri care ar asigura evitarea consecințelor negative rezultate din situația pandemică.

Guvernul la elaborarea măsurilor de sprijinire a fermierilor, și altor părți interesate din domeniul alimentar, trebuie să se asigure că aceste măsuri vor fi în concordanță cu politica socio-economică a statului. În contextul consolidării rolul pe care îl pot juca țara pe piața globală și asigurării aprovizionării stabile cu produse alimentare, guvernul trebuie să promoveze politica de facilitare a comerțului. În plus, este necesar de aplicat mecanisme inovatoare pentru asigurarea transparenței în privința dialogului politic legat de sectorul agricol, cum ar fi AMIS (Agricultural Market Information System).

Este vitală monitorizarea de către organele competente a modului în care are loc adoptarea politicilor îndreptate spre securitatea sistemului alimentar global. Sectorul agroindustrial va fi în stare să reziste provocărilor, numai dacă va avea o rezistență sporită. În acest scop este necesară:

- sporirea accesibilității populației la produse alimentare;
- majorarea nivelului de trai al persoanelor implicate în sectorul agricol și industria alimentară;
- asigurarea durabilității mediului în fața provocărilor complexe.

Referințe

- [1]. Declaración sobre la covid-19 y el sistema multilateral de comercio de los ministros. WT/GC/212 [online]. World Trade Organization [citat

- 15.09.2020]. Disponibil:
https://www.gob.mx/cms/uploads/attachment/file/568394/Anexo7._COVID_SMC.pdf
- [2]. Responding to the COVID-19 pandemic with open and predictable trade in agricultural and food products. G/AG/30; WT/GC/208 [online]. World Trade Organization [citat 15.09.2020]. Disponibil:
https://docs.wto.org/dol2fe/Pages/FE_Search/FE_S_S009-DP.aspx?language=E&CatalogueIdList=264012,263736,263337&CurrentCatalogueIdIndex=2&FullTextHash=371857150&HasEnglishRecord=True&HasFrenchRecord=True&HasSpanishRecord=True
- [3]. Statement on highlighting the importance of msme in the time of COVID-19. WT/GC/215 [online]. World Trade Organization [citat 15.09.2020]. Disponibil:
https://docs.wto.org/dol2fe/Pages/FE_Search/FE_S_S009-DP.aspx?language=E&CatalogueIdList=263935,263735&CurrentCatalogueIdIndex=1&FullTextHash=371857150&HasEnglishRecord=True&HasFrenchRecord=True&HasSpanishRecord=True